

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Ištvánka a soudců JUDr. Pavla Simona a JUDr. Pavla Pavlíka ve věci žalobkyně **AKRO investiční společnost, a.s.**, IČO 49241699, se sídlem v Praze 6, Slunná 547/25, zastoupené JUDr. Jiřím Voršilkou, advokátem, se sídlem v Praze 1, Opletalova 4, proti žalované **České republice – Ministerstvu financí**, se sídlem v Praze 1, Letenská 15, zastoupené JUDr. Alanem Korbelem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Vodičkova 17, za vedlejšího účastenství společnosti **NAVAL ARCHITECTS SHIPPING COMPANY LIMITED**, se sídlem v Limassolu, Kyperská republika, Arch. Makariou III, 284 Fortuna Court, Block B, 2nd floor, 3105, na straně žalobkyně, o zaplacení částky 1.114.275.017,- Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 21 C 44/2000, o dovolání žalobkyně i žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2012, č. j. 35 Co 34/2012-761, takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2012, č. j. 35 Co 34/2012-761 **se zrušuje** a věc **se vrací** Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Obvodní soud pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 25. 1. 2005, č. j. 21 C 44/2000 – 218, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 16. 6. 2005, č. j. 21 C 44/2000-283, uložil žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti a České republice – Ministerstvu financí povinnost zaplatit žalobkyni částku 1.114.275.017,- Kč s 18% úrokem z prodlení z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a s 18% úrokem z prodlení z částky 1.114.275.017,- Kč od 12. 9. 1998 do zaplacení s tím, že plněním Plzeňské banky a.s. -

v likvidaci, IČO 47715677, se sídlem v Plzni, náměstí Republiky 130/16, dále společnosti UMANA, s.r.o., IČO 46505385, se sídlem v Broumově, Rybářská 118, Václava Vojtíška, nar. 20. 12. 1976, bytem v Chrástavě, Nádražní 90, Tomáše Roitha, nar. 27. 5. 1971, bytem v Praze 4, Markušova 1631, Vladislava Nadě, nar. 1. 1. 1944, bytem ve Vařovicích, okr. Nové Město nad Váhom, Slovenská republika, a doc. RNDr. Josefa Matoulka, DrSc., nar. 13. 8. 1943, bytem v Praze 2, Sokolská 52, zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost žalované. Rozhodl tak o nároku žalobkyně, na kterou byly v rámci nucené správy převedeny podílové fondy obhospodařované společností C.S. Fond, a.s., investiční společnost, na náhradu škody způsobené jí nesprávným úředním postupem, spočívajícím jednak ve vyhotovení vadného notářského zápisu, jednak v nečinnosti Ministerstva financí, které nepostupovalo v souladu s § 6 a § 10 zákona č. 61/1996 Sb.

Městský soud v Praze ve výroku I napadeného rozsudku rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé změnil tak, že uložil žalované České republice – Ministerstvu financí povinnost zaplatit žalobkyni částku 1.043.891.167,- Kč s 10% úrokem z prodlení z částky 1.114.275.017,- Kč od 5. 4. 2003 do 6. 10. 2006 a z částky 1.043.891.167,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení, to vše společně a nerozdílně se společností UMANA, s.r.o., IČO 46505385, a Plzeňskou bankou a.s., jimž byla tato povinnost uložena rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 3. 2003, sp. zn. 39 Cm 221/97, a s Václavem Vojtíškem, nar. 20. 12. 1976, Tomášem Roithem, nar. 27. 5. 1971. Vladislavem Naděm, nar. 1. 1. 1944, a doc. RNDr. Josefem Matoulkem, DrSc., nar. 13. 8. 1943, jejichž odpovědnost za škodu byla zjištěna rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 12. 2005, sp. zn. 2 T 9/2000, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 2. 2007, sp. zn. 6 To 20/2006. Ve výroku II napadeného rozsudku odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu zbývajících příslušenství pohledávky tak, že zamítl žalobu co do nároku na 18% úrok z prodlení z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,- Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003, 8% úrok z prodlení z částky 1.114.275.017,- Kč od 5. 4. 2003 do 6. 10. 2006 a z částky 1.043.891.167,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení a 18% úrok z částky 90.411.555,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení. Ve výroku III rozhodl o povinnosti žalobkyně zaplatit České republice na nákladech řízení částku 789,50 Kč, ve výroku IV o tom, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Soudy obou stupňů vyšly ze zjištění, že dne 3. 3. 1997 měla společnost Kos-Mos Ltd. zakoupit 3.383.000 ks akcií společnosti C.S. Fond, a.s., investiční společnost. Téhož dne se k notáři JUDr. Romanu Hochmanovi dostavil Nikolaj Trofimov a prohlásil, že společnost Kos-Mos Ltd. je jediným akcionářem společnosti C.S. Fond, a.s., investiční společnost, a učinil v postavení jediného akcionáře rozhodnutí v působnosti valné hromady, kterým odvolal dosavadní členy představenstva a dozorčí rady. JUDr. Hochman o tomto sepsal notářský zápis sp. zn. NZ 47/97, N49/1997, který neobsahoval údaj o tom, jakým způsobem byla ověřena totožnost Nikolaje Trofimova, existence společnosti Kos-Mos Ltd., totožnost jediného akcionáře společnosti Kos-Mos Ltd. a oprávnění Nikolaje Trofimova jednat za společnost Kos-Mos Ltd. Následně byl neplatně zvolen předsedou představenstva Václav Franta, který předložil Plzeňské bance a.s. předmětný notářský zápis a spolu s Pavlem Hártlem na jeho základě požadovali změnu podpisových vzorů k účtům tří podílových fondů a k účtu společnosti C.S. Fond, a.s., investiční společnost. Plzeňská banka a.s. tuto změnu provedla a dne 5. 3. 1997 jí byly Václavem Frantou předloženy tři platební příkazy k převodu částky 322.414.000,- Kč z účtu Fondu kapitálových výnosů, částky 102.079.000,- Kč z účtu Fondu pravidelných dividend a částky 811.791.000,- Kč z účtu Fondu energetiky na účet společnosti UMANA, s.r.o. Z účtu společnosti UMANA, s.r.o. byla částka 1.233.274.114,- Kč

převedena na účet společnosti Swirlglen Limited, vedený u GiroCredit-Sparkassen Banka Praha a.s., odtud pak byla částka 1.232.010.000,- Kč konverzí na DEM převedena do zahraničí. Podkladem pro převod částek byla komisionářská smlouva mezi C.S. Fond, a.s., investiční společnost a UMANA, s.r.o. a tři smlouvy o koupi cenných papírů, jejichž předmětem bylo celkem 540 ks veřejně neobchodovatelných akcií společnosti DRUBEŽ PŘÍŠOVICE, a.s., a které uzavřela společnost UMANA, s.r.o. v rozporu s komisionářskou smlouvou. Poté, co GiroCredit-Sparkassen Banka Praha a.s. obdržela příkazy k převodu částky přesahující 1,2 mld. Kč do zahraničí, oznámila dne 7. 3. 1997 obchod jako neobvyklý Ministerstvu financí ČR. To faxem ze dne 10. 3. 1997 požádalo o pozdržení převodu o 48 hodin, následujícího dne oznámilo bance, že trestní oznámení ve věci podávat nebude. Dne 12. 3. 1997 proto banka dosud neprovedený příkaz k převodu peněžních prostředků do zahraničí realizovala. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 3. 2003, sp. zn. 39 Cm 221/1997, byla společností UMANA, s.r.o. a Plzeňská banka a.s. uložena povinnost zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně částku 1.114.275.017,70 Kč s příslušenstvím jako náhradu škody, která vznikla žalobkyni v důsledku výše popsaného převodu finančních prostředků z účtů společnosti C.S. Fond, a.s., investiční společnost, do zahraničí a nákupem veřejně neobchodovatelných akcií pro společnost C.S. Fond, a.s., investiční společnost, které jí nebyly ani předány, přičemž Plzeňská banka a.s. neplnila řádně povinnosti podle depozitářské smlouvy uzavřené mezi ní a žalobkyní a nesplnila povinnost oznámení neobvyklého obchodu a společnost UMANA, s.r.o. nepostupovala při nákupu předmětných akcií s odbornou péčí, jak jí ukládá zákon o cenných papírech. Rozsudkem Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 24. 5. 1999, č. j. 36 Cm 162/97-69, bylo pak určeno, že rozhodnutí jediného akcionáře společnosti C.S. Fond, a.s., investiční spol

-ečnost v likvidaci, a to společnosti Kos-Mos Ltd. se sídlem v Moskvě, ze dne 3. 3. 1997 a 25. 3. 1997, učiněná při výkonu působnosti valné hromady společnosti C.S. Fond, a.s., investiční společnost, jsou neplatná, neboť společnost Kos-Mos Ltd. nebyla jako jediný akcionář zapsána v seznamu akcionářů a nemohla tedy rozhodovat v působnosti valné hromady. Na základě smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 12. 3. 2004 uzavřené mezi žalobkyní jako postupitelem a společností Naval Architects Shipping Company Limited jako postupníkem postupitel postoupil pohledávku vůči dlužníkovi Plzeňská banka a.s. - v likvidaci, a případným dalším společně a nerozdílně zavázaným dlužníkům ve výši 1.114.275.017,70 Kč s příslušenstvím postupníkovi za úplatu ve výši 650.000.000,- Kč. Strany se ve smlouvě dohodly, že postupitel bude namísto postupníka podle § 530 odst. 1 zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), svým jménem a na své náklady vymáhat pohledávku na náhradu škody z důvodu nesprávného úředního postupu podle zákona č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem (dále jen „zák. č. 58/1969 Sb.“) vůči České republice, která může být uznána dlužníkem pohledávky postoupené touto smlouvou společně a nerozdílně s Plzeňskou bankou a.s. s tím, že v případě úspěchu ve sporu s Českou republikou náleží postupiteli celé přisouzené a vymožené plnění od České republiky, a to nad rámec ceny postoupené pohledávky. Potvrzením ze dne 30. 11. 2004 společnost Naval Architects Shipping Company Limited výslovně potvrdila, že podle § 530 odst. 1 obč. zák. smluvně požádala žalobkyni, aby jako postupitel svým jménem na její účet vymáhala nárok na náhradu škody vůči České republice. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 4. 4. 2003, č. j. 27 K 17/2003-34, byl na majetek dlužníka Plzeňská banka a.s. prohlášen konkurs. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 11. 2004, č. j. 39 Cm 1/2004-217, bylo určeno, že společnost Naval Architects Shipping Company Limited má za úpadcem Plzeňskou bankou a.s. pohledávku v celkové výši 2.158.180.185,02 Kč.

Soud prvního stupně vyhověl žalobnímu návrhu žalobkyně v plném rozsahu, když shledal jak odpovědnost České republiky – Ministerstva spravedlnosti, tak odpovědnost České republiky – Ministerstva financí za způsobenou škodu.

Rozsudkem ze dne 22. 11. 2005, č. j. 35 Co 379, 380/2005-324, ve znění opravného usnesení ze dne 14. 12. 2005, č. j. 35 Co 379, 380/2005-337, odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně ze dne 25. 1. 2005, č. j. 21 C 44/2000 – 218, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 16. 6. 2005, č. j. 21 C 44/2000-283, tak, že žalobu zamítl, když dovodil, že žalobkyně není aktivně legitimována k vymáhání předmětné pohledávky, aniž se zabýval opodstatněností uplatněného nároku.

Na základě dovolání žalobkyně rozhodl rozsudkem ze dne 27. 1. 2009, sp. zn. 25 Cdo 2193/2006, dovolací soud o zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2005, č. j. 35 Co 379, 380/2005-324, ve znění opravného usnesení ze dne 14. 12. 2005, č. j. 35 Co 379, 380/2005-337. Dovolací soud shledal žalobkyni ve věci aktivně věcně legitimovanou. Dohoda dle § 530 odst. 1 obč. zák. znamená pro postupitele nejen oprávnění pohledávku vymáhat, ale i plnění od dlužníka přijmout. Při nepřímém zastoupení je zástupce oprávněn přijmout plnění od dlužníka, je oprávněn žádat soud, aby pohledávka byla přiznána přímo jemu, a plnění pak převést na zastoupeného. Znamená to, že oprávnění k výkonu práva náleží osobě odlišné od toho, kdo je z hmotněprávního hlediska nositelem vymáhaného práva. Ustanovení § 530 odst. 1 obč. zák. zakládá aktivní legitimaci postupitele ve vztahu k dlužníkovi při vymáhání postoupené pohledávky poté, co bylo postoupení dlužníkovi oznámeno či prokázáno (srov. § 526 obč. zák.). Po oznámení či prokázání postupu je totiž dlužník v důsledku změny věřitele povinen plnit pouze novému věřiteli, tj. postupníkovi.

Rozsudkem ze dne 3. 9. 2009, č. j. 35 Co 379/2005-544, následně odvolací soud zrušil rozsudek soudu prvního stupně co do částky 90.411.555,- Kč s 15% úrokem z prodlení z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,70 Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003 a v tomto rozsahu řízení zastavil s ohledem na částečné zpětvzetí žaloby žalobkyni co do částky 90.401.555,- Kč s příslušenstvím, odpovídajícím příslušenství přihlášenému v konkurzním řízení vedeném na Plzeňskou banku a.s., a co do částky 1.023.863.462,- Kč s příslušenstvím rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu co do částky 1.023.863.462,- Kč s 3% úrokem z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,70 Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003 a s 18% úrokem z prodlení z částky 1.114.275.017,70 Kč od 5. 4. 2003 do zaplacení zamítl. Odvolací soud posoudil žalobu jako předčasnou, neboť v dané věci nedošlo ke vzniku škody.

Rozsudkem ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 349/2010, dovolací soud rozsudek odvolacího soudu ze dne 3. 9. 2009, č. j. 35 Co 379/2005-544, v části jeho výroku I, již byl zrušen rozsudek soudu prvního stupně v části jeho výroku I co do 15% úroku z prodlení z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,70 Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003 a v tomto rozsahu bylo řízení zastaveno, v části jeho výroku I, již byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, že se zamítá žaloba s návrhem, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 1.023.863.462,- Kč s 3% úrokem z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,70 Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003 a s 18% úrokem z prodlení z částky 1.114.275.017,70 Kč od 5. 4. 2003 do zaplacení, a ve výrocích II, III i IV zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Odvolacímu soudu vytkl překročení dispozičního úkonu žalobkyně, neboť ta vyjádřila vůli vzít žalobu zpět pouze co do části jistiny, nikoli co do příslušenství, do kterého rovněž odvolací soud řízení zastavil. Odvolací soud se dále zmýlil ve svém závěru, že ke vzniku škody prozatím nedošlo. Nárok na náhradu škody způsobené nesprávným

úředním postupem může být vůči státu úspěšně uplatněn pouze tehdy, nemůže-li poškozený úspěšně dosáhnout uspokojení své pohledávky vůči dlužníku, který je mu povinen plnit. Tento závěr dovodila judikatura dovolacího soudu, pokud jde o nárok poškozeného vůči dlužníku vyplývající ze smluvního závazku či z bezdůvodného obohacení. Za dlužníka ve smyslu uvedené judikatury však nelze považovat jiného škůdce v situaci, kdy kromě státu, který by mohl být shledán odpovědným za vzniklou škodu, existují toliko další škůdci, kteří se různou měrou podíleli na vzniku této škody, avšak žádný z nich žalobkyni neodpovídá z titulu bezdůvodného obohacení, ani se v daném případě nejedná o plnění vyplývající ze smlouvy (o fyzických osobách odsouzených v trestním řízení pro trestný čin podvodu, společnosti UMANA, s.r.o., Plzeňské bance a.s. či notáři JUDr. Romanu Hochmanovi lze hovořit pouze jako o škůdcích, stejně jako tomu je v případě státu, nikoliv jako o dlužnících ze smluvního závazku či z bezdůvodného obohacení). To, že mezi žalobkyní a depozitářem či obchodníkem s cennými papíry byla uzavřena smlouva, ještě neznamená, že uvedené subjekty nemohly žalobkyni způsobit škodu. Zmiňovaná judikatura proto na danou situaci nedopadá a je pouze na žalobkyni, po které z výše uvedených osob bude náhradu škody požadovat (přičemž společnost Plzeňská banka a.s. byla již částečně uspokojena v rámci konkursního řízení). Za daných okolností tak soud musí postupovat dle § 438 obč. zák., přičemž je třeba se zabývat též otázkou, zda zde není namístě uplatnit dělenou odpovědnost ve smyslu § 438 odst. 2 obč. zák., tedy zda nejde o odůvodněný případ, v němž lze stanovit, že ti, kteří škodu způsobili, za ni odpovídají jen podle své účasti na jejím způsobení, neboť tak musí soud učinit v každém konkrétním případě (viz Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I. § 1 až 459. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1272). V souvislosti s tvrzenou odpovědností České republiky – Ministerstva spravedlnosti spojenou s činností notáře pak dovolací soud dospěl k závěru, že ta nemůže být dána už proto, že v době od 1. 1. 1993 [kdy byl zrušen zákon č. 95/1963 Sb., o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád), a současně nabyl účinnosti zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)] do 14. 5. 1998 (následujícího dne nabyl účinnosti zákon č. 82/1998 Sb., který upravuje odpovědnost státu za sepisování veřejných listin o právních úkonech a úkony notáře jako soudního komisaře) upravoval odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu činnosti notáře pouze § 57 odst. 1, věta první, zákona č. 358/1992 Sb., podle něhož notář odpovídá žadateli, klientovi nebo jinému účastníku za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem činnosti notáře. Odpovědnost státu však v této době žádným právním předpisem stanovena nebyla (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 4. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2363/2009). Jelikož v posuzovaném případě došlo ke vzniku škody v březnu 1997, nemůže být odpovědnost České republiky – Ministerstva spravedlnosti dána.

Na základě částečného zpětvzetí žaloby žalobkyní a rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 349/2010, zůstala předmětem řízení částka 1.043.891.167,- Kč s příslušenstvím v žalobě vyčísleným. S ohledem pak na skutečnost, že podle citovaného rozsudku Nejvyššího soudu není odpovědnost České republiky – Ministerstva spravedlnosti dána, jednal odvolací soud bez dalšího nadále pouze s Ministerstvem financím jako subjektem jednajícím za stát.

Odvolací soud v napadeném rozsudku shodně se soudem prvního stupně posoudil nárok žalobkyně podle § 18 zákona č. 58/1969 Sb. Shledal nesprávný úřední postup žalované České republiky – Ministerstva financí za prokázaný, aniž by bylo třeba doplňovat dokazování novými důkazy z trestního řízení, jak navrhovala žalovaná. Danou otázku považoval za vyřešenou rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. 25 Cdo 322/2004, jehož závěr byl převzat i rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2001, sp. zn. 28 Cdo 349/2010, a který je pro odvolací soud závazný, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne

8. 1. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3600/2011. Podle odvolacího soudu Nejvyšší soud neakceptoval názor odvolacího soudu vyjádřený v jeho dřívějším rozsudku, že pro posouzení otázky, zda postup ministerstva financí byl nesprávným úředním postupem, by bylo nutné tvrdit a prokázat, že mu byly v době oznámení neobvyklého obchodu známe konkrétní skutečnosti odůvodňující kvalifikované podezření, že byl spáchán trestný čin spočívající v činnosti vymezené v § 1 odst. 1 zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění účinném do 31. 3. 1998, podle něhož legalizací výnosů se rozumí jednání sledující zakrytí nezákonného původu výnosu s cílem vzbudit zdání, že se jedná o příjem nabytý v souladu se zákonem. Bylo na žalované, měla-li na rozhodnutí, zda podat trestní oznámení, podle § 6 odst. 2 zákona č. 61/1991 Sb. pouze 72 hodin, aby se snažila získat další a dostupné informace během této lhůty bez ohledu na to, že část lhůty připadla na sobotu a neděli, jestliže šlo o převod tak velkého majetku investičního fondu do zahraničí. Rovněž při svém závěru o prokázaném vzniku škody vyšel odvolací soud z výše citovaného rozsudku Nejvyššího soudu. Co se pak týče příčinné souvislosti mezi nesprávným úředním postupem a vznikem škody, dospěl odvolací soud s přihlédnutím k § 79a odst. 1, 2 tr. řádu a § 6 odst. 2 zák. č. 61/1996 Sb. k závěru, že v případě podání trestního oznámení žalovanou (odvolací soud nesprávně uvádí žalobcem – pozn. NS) bylo možné v rámci trestního řízení vyvedení finančních prostředků zabránit, neboť banka by nesměla tři dny od podání trestního oznámení příkaz k převodu provést a pro orgány činné v trestním řízení je to dostatečně dlouhá doba, aby posoudily, zda jde o trestnou činnost. Shodně se soudem prvního stupně pak odvolací soud podání žalobkyně ze dne 11. 8. 2003 posoudil jako doplnění skutkových tvrzení o tom, že v řízení má vystupovat další organizační složka, ve vztahu k níž se dozvěděl o škodě, nikoliv jako změnu žaloby, přičemž tvrzení žalobce, že se o této škodě dozvěděl až v trestním řízení, nebyla vyvrácena. Námitku žalované, že se tak stalo již na základě jednání a dohody o narovnání se společností Swirglen Limited ze dne 23. 2. 1998 posoudil odvolací soud jako nepřipustnou novotu, ke které nemohl přihlédnout a uzavřel s odkazem na rozsudek soudu prvního stupně, že se právní předchůdkyně žalobkyně, C. S. Fond, a.s., dozvěděla o vzniku škody dne 7. 3. 1997 a k promlčení nároku na její náhradu podle § 22 odst. 1 zák. č. 58/1969 Sb. nedošlo, byla-li žaloba na její náhradu podána dne 29. 2. 2000. Pro započtení plnění obdrženého z majetkové podstaty dlužníka Plzeňské banky a.s. se pak uplatní § 330 odst. 2 obch. zák., podle kterého při plnění peněžitého závazku se započte plnění nejprve na úroky a potom na jistinu, neurčí-li dlužník jinak. Co se týče posouzení aplikace dělené odpovědnosti podle § 438 odst. 2 obč. zák., dospěl odvolací soud k závěru, že za situace, kdy bylo pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 3. 2003, sp. zn. 39 Cm 221/97, rozhodnuto, že společnost UMANA, s.r.o., a Plzeňská banka a.s. mají hradit celou škodu solidárně, nelze dalšímu škůdci stanovit dělenou odpovědnost, jestliže všichni škůdci odpovídají za jednu a tutéž škodu.

Na rozdíl od soudu prvního stupně odvolací soud určil počátek prodlení žalované s náhradou škody nikoli ode dne následujícího po vzniku škody (6. 3. 1997), ale až ode dne následujícího poté, co byla žaloba doručena žalované, tj. od 16. 3. 2000. S ohledem pak na skutečnost, že úrok z prodlení vyčíslený do 4. 4. 2003 byl žalobkyni uhrazen plněním Plzeňské banky a.s., přiznal odvolací soud žalobkyni ve výroku I napadeného rozsudku nárok na zaplacení částky 1.043.891.167,- Kč s úrokem z prodlení od 5. 4. 2003 do 6. 10. 2006 (tj. do dne částečné úhrady od Plzeňské banky a.s.) ve výši 10 % z částky 1.114.275.017,- Kč a od 7. 10. 2006 do zaplacení s úrokem z prodlení ve výši 10 % z částky 1.043.891.167,- Kč. Ve výroku II napadeného rozsudku zamítl nárok žalobkyně na zbývající příslušenství představující 18% úrok z prodlení z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,- Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003, 8% úrok z prodlení z částky

1.114.275.017,- Kč od 5. 4. 2003 do 6. 10. 2006 a z částky 1.043.891.167,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení a 18% úrok z částky 90.411.555,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení.

Rozsudek odvolacího soudu v rozsahu zamítavého výroku a výroku o nákladech řízení napadla žalobkyně dovoláním. Žalobkyně se ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, který dovodil, že plnění z konkurzu Plzeňské banky a.s. na úhradu vzniklé škody bylo co do částky 1.043.891.167,- Kč započteno na úrok z prodlení a pouze co do částky 90.411.555,- Kč na jistinu. Přesto podává dovolání, a to „z opatrnosti“, pro případ, že by dovolací soud dospěl ohledně započtení plnění z konkurzu Plzeňské banky a.s. k odlišnému závěru než soud odvolací. Žalobkyně dále namítá, že pokud u společně a nerozdílně zavázaných dlužníků Plzeňské banky a.s. a UMANA, s.r.o., vznikla povinnost k úhradě úroku z prodlení ve výši 15 % ročně od 6. 3. 1997 do zaplacení, přičemž tato povinnost byla přiznána pravomocným rozsudkem, potom stejný úrok z prodlení jsou povinni hradit všichni společně a nerozdílně zavázaní dlužníci, včetně žalované. Uplatňuje tak dovolací důvody podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. a podle § 241a odst. 3 o. s. ř. Žalobkyně navrhuje zrušení rozsudku odvolacího soudu v dovoláním napadeném rozsahu a vrácení věci tomuto soudu k novému projednání a rozhodnutí.

K dovolání žalobkyně se žalovaná nevyjádřila.

Co do výroku I rozsudku odvolacího soudu, tedy v rozsahu, ve kterém byl rozsudek soudu prvního stupně rozsudkem odvolacího soudu potvrzen, podala dovolání žalovaná. Přípustnost dovolání dovozuje z § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (žalovaná odkazuje zřejmě omylem na ust. § 237 odst. 2 o. s. ř.), jako dovolací důvod uvádí nesprávné právní posouzení věci. Za otázky zásadního právního významu žalovaná označuje to, zda Finančně analytický útvar Ministerstva financí (dále jen „FAÚ“) je povinen podat trestní oznámení ve smyslu zákona č. 61/1996 Sb. vždy, či pouze na základě skutečně zjištěných informací, jinými slovy, kde je hranice nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepodání trestního oznámení, dále otázku příčinné souvislosti, tedy, zda by podáním trestního oznámení došlo k zajištění prostředků ze strany orgánů činných v trestním řízení. Za otázku, která má po právní stránce zásadní význam, dále žalovaná považuje i posouzení podání žalobkyně ze dne 11. 8. 2003 (zda tímto podáním došlo pouze k doplnění skutkových tvrzení nebo ke změně žaloby) a související posouzení promlčení nároku a běhu prodlení s úhradou případné škody. Do prodlení se žalovaná nemohla dostat dříve, než byla k její úhradě vyzvána. Žalovaná dále pokládá otázku, v jakém rozsahu je věřitel oprávněn si přijatou částku z rozvrhu konkursní podstaty započíst na jednotlivé pohledávky a příslušenství s tím, že otázka zápočtu plnění v případě, že přihlášená pohledávka a její příslušenství nebylo uhrazeno v celém rozsahu, nebyla soudní praxí dosud řešena. Konečně za otázku mající po právní stránce zásadní význam žalovaná označuje otázku aplikace § 438 odst. 2 obč. zák. v případě, že žalovaná by za škodu odpovídala objektivně, zatímco ostatní škůdci subjektivně na základě svého trestněprávního jednání či solidárně na základě předchozích soudních rozhodnutí.

Žalovaná dále namítá, že napadený rozsudek neuvádí, jaké informace měl FAÚ k rozhodnému okamžiku a které si mohl objektivně v rozhodnou dobu opatřit, což činí napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Nepřezkoumatelným činí podle ní napadený rozsudek rovněž skutečnost, že není zřejmé, z jakých tvrzení a důkazů odvolací soud vycházel při svém závěru, že pro orgány činné v trestním řízení je lhůta tří dnů pro zajištění prostředků dostatečná. Jako vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci podle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř. označuje žalovaná dále nepřipuštění nových tvrzení a důkazů, které vyšly najevo v trestním řízení až po vydání rozsudku soudu prvního stupně, a tvrzení o spoluzavinění žalobkyně, které žalovaná uvedla již v řízení před soudem prvního stupně.

Navrhuje zrušení rozsudku odvolacího soudu v napadeném rozsahu, případně i rozsudku soudu prvního stupně, a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření k dovolání žalované a jeho doplnění namítá nepřipustnost dovolání žalované, kdy žalovaná v dovolání napadá nesprávnost skutkových závěrů odvolacího soudu a případné vady řízení. Ustanovení § 438 odst. 2 obč. zák. považuje za normu s neurčitou hypotézou a je spojeno s posouzením jedinečného skutkového základu, které nemůže činit rozhodnutí odvolacího soudu právně významným. Otázku povinnosti FAÚ podat trestní oznámení podle zákona č. 61/1996 Sb. považuje žalobkyně za vyřešenou rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 349/2010, odvolací soud dospěl na základě provedení dokazování ke správnému závěru, že pokud by trestní oznámení ze strany FAÚ bylo podáno, nebyl by proveden příkaz k převodu finančních prostředků do zahraničí. Námitky žalované dovozující opak jsou námitkami skutkovými, které připustnost dovolání založit nemohou. Podáním ze dne 11. 8. 2003 pak žalobkyně pouze rozšířila právní důvody pro přisouzení nároku na náhradu škody, domáhá se však stejné škody proti stejnému subjektu (odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 629/2005 a 30 Cdo 1197/20 – zřejmě 30 Cdo 1197/2011 – pozn. Nejvyššího soudu, podle nichž určení organizační složky státu, která je oprávněná za stát v soudním řízení jednat, není otázkou věcné legitimace, a dále na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 435/2012, 32 Odo 1414/2006 a 2 Odo 154/97, podle kterých při zachování totožnosti účastníků a následku je zachován i skutek), posouzení promlčení uplatněného nároku odvolacím soudem tak považuje za správné. I kdyby však podání ze dne 11. 8. 2003 bylo posouzeno jako změna žaloby, nemohlo dojít k promlčení žalovaného nároku, když žalobkyně se dozvěděla o skutečnostech zakládajících nárok na náhradu škody až z obžaloby, která jí byla doručena dne 17. 8. 2000. Pro argumentaci žalované, že plnění z konkursní podstaty by mělo být započteno poměrně na úrok a na jistinu, není opora v zákonném ustanovení, posouzení otázky započtení odvolacím soudem pokládá žalobkyně za správné. K námitce žalované o nesprávnosti posouzení novot v odvolacím řízení upozorňuje, že tímto žalovaná namítá procesní vady řízení a nikoli nesprávné právní posouzení. Žalovaná navíc dle žalobkyně měla možnost označit k důkazu svědecké výpovědi již v řízení před soudem prvního stupně. Konečně § 438 odst. 2 obč. zák. dává soudu možnost, nikoli povinnost, rozhodnout o dělené odpovědnosti žalované, odvolací soud tedy nemohl rozhodnout v rozporu se zákonem, ale rozhodl v rámci zákona v souladu se svým oprávněním podle § 438 odst. 1 obč. zák. Žalovaná nadto neuvedla žádná tvrzení ohledně okolností zvláštního zřetele hodných, které by aplikaci dělené odpovědnosti odůvodňovaly (k tomu odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2754/2010, 25 Cdo 2407/98 a 25 Cdo 845/2000). Žalobkyně navrhuje, aby dovolací soud dovolání v plném rozsahu pro nedůvodnost odmítl, když právní otázky, které žalovaná v dovolání vymezila, nepříznávají napadenému rozsudku zásadní právní význam, neboť jsou maximálně rozhodné pro posouzení této věci a nemají odpovídající judikatorní přesah (k tomu odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 3902/2010, 22 Cdo 2568/2003, 20 Cdo 1735/99 a 20 Cdo 248/99).

Podle čl. II bodu 7. zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. 1. 2013) se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Bylo-li napadené rozhodnutí vydáno dne 27. 9. 2012, Nejvyšší soud jako soud dovolací dovolání projednal a o něm rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 404/2012 Sb.

Dovolání žalobkyně i žalované bylo podáno včas, osobami k tomu oprávněnými a řádně zastoupenými podle § 241 odst. 1 o. s. ř., proto se Nejvyšší soud mohl zabývat jejich přípustností.

Dovolání žalované by mohlo být shledáno přípustným jen tehdy, jestliže by dovolací soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu je po právní stránce ve věci samé zásadně významné (§ 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. se zřetelem k nálezů Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 29/11, je zrušeno uplynutím dne 31. 12. 2012; k tomu viz i nález ze dne 6. 3. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1572/11, dostupný na internetových stránkách Ústavního soudu, <http://nalus.usoud.cz>), přičemž o situaci předvídanou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. nejde, tedy, že dovolací soud - jsa přitom vázán uplatněnými dovolacími důvody včetně jejich obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 o. s. ř.) - dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Dovolání je přípustné pro posouzení otázky promlčení žalovaného nároku, při které se odvolací soud odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího soudu. Dovolání je též důvodné.

Podle § 22 odst. 1 věty první zákona č. 58/1969 Sb. právo na náhradu škody podle tohoto zákona se promlčí za tři roky ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o škodě.

Podle § 20 zákona č. 58/1969 Sb., pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.

Podle § 112 obč. zák., ve znění účinném do 31. 8. 2012, uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. To platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které byl u soudu nebo u jiného příslušného orgánu navržen výkon rozhodnutí.

Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu vyplývá, že předmětem promlčení je vždy právo, které je charakterizováno jednak svým obsahem, to znamená vymezením konkrétních subjektivních oprávnění a povinností, včetně vymezení skutkových okolností, na nichž je obsah daného práva založen, jednak účastníky, to znamená subjekty, mezi nimiž existuje takto definovaný právní vztah. Podmínky promlčení se sice posuzují vždy v celém souhrnu těchto prvků, ovšem při jejich pluralitě je třeba zpravidla jednotlivé nároky (či jejich části) a účastníky vztahu odlišit. Sestává-li například právní vztah mezi týmiž osobami z více samostatných nároků, běží promlčení u každého nároku zvlášť, a pokud jde o nárok téhož obsahu vůči více osobám (nejde-li o závazek nedílný - § 512 odst. 2 obč. zák.), běží promlčecí doba pro uplatnění nároku proti každé z nich samostatně. Obdobné platí i pro podmínky stavení běhu promlčecí doby, které se při pluralitě nároků či účastníků posuzují odděleně, a to tak, že uplatnění práva u soudu ve smyslu ustanovení § 112 obč. zák. přináší důsledek v podobě stavení běhu promlčecí doby pouze ve vztahu k tomu nároku, případně jeho části, pro nějž se řízení vede, a stejně tak jen ve vztahu k osobě, vůči níž se toto řízení vede, nikoliv též ve vztahu k jakémukoliv jinému subjektu, proti němuž sice například může uplatnění téhož práva taktéž přicházet v úvahu, nicméně řízení zahájeno dosud nebylo (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 1999, sp. zn. 25 Cdo 129/99).

Uvedené závěry se uplatní i v poměrech odpovědnosti státu za škodu podle zák. č. 58/1969 Sb. (viz § 20 téhož zákona).

Pro posouzení této věci z hlediska promlčení žalovaného nároku je proto určující, kdy žalobkyně uplatnila svůj nárok u soudu, neboť od té doby došlo ke stavení běhu subjektivní promlčecí doby zakotvené v § 22 odst. 1 větě první zák. č. 58/1969 Sb.

Žalobou podanou v této věci dne 22. 2. 2000 se žalobkyně domáhala proti České republice – Ministerstvu spravedlnosti náhrady škody ve výši 1.236.284.000,- Kč s příslušenstvím z titulu nesprávného úředního postupu notáře JUDr. Karla Hochmana. Podáním ze dne 11. 8. 2003 se domáhala zaplacení téže částky také proti České republice – Ministerstvu financí z titulu nesprávného úředního postupu ministerstva financí spočívajícího v nepodání trestního oznámení, jak je výše popsáno.

Jakkoli je z uvedeného zřejmé, že v případě původní žaloby i podání žalobkyně ze dne 11. 8. 2003 žádá žalobkyně po stejné žalované totožnou částku, nelze přehlédnout, že se jejího zaplacení domáhá na základě odlišných skutečností, byť podléhajících stejné právní kvalifikaci jako nesprávný úřední postup.

Skutek se v tzv. sporném řízení odvíjí především od žaloby, k jejímž nutným obsahovým náležitostem patří vylíčení rozhodujících skutečností (srov. § 79 odst. 1 o. s. ř.), tedy údajů nezbytných k tomu, aby bylo jasné, o čem má soud rozhodnout (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 1998, sp. zn. 2 Odon 154/97). V případě žaloby na náhradu škody proti státu zahrnuje toto vylíčení skutečnosti rozhodné pro posouzení, zda vylíčený skutek lze posoudit jako nesprávný úřední postup, popř. nezákonné rozhodnutí.

V posuzovaném řízení stavěla žalobkyně svůj nárok na náhradu škody na dvou různých skutcích, které oba měly dle jejího tvrzení být příčinou vzniku její škody, přičemž mohl být důvodným nárok žalobkyně založený na obou těchto skutcích v tom smyslu, že by oba skutky byly nesprávným úředním postupem, který by byl příčinou vzniku škody na straně žalobkyně (tvrzená škoda by měla více rovnocenných příčin), nebo jen jednoho z nich, popř. žádného z nich.

Nejvyšší soud na tomto místě nemůže přisvědčit názoru žalobkyně, že v případě jejího podání ze dne 11. 8. 2003 jde o pouhé doplnění žaloby. Nelze sice vyloučit, že v určitých případech půjde o doplnění žaloby například tam, kde se žalobce původní žalobou domáhá vydání nemovitosti, aby následně požadoval její vyklizení (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 1997, sp. zn. 2 Cdon 302/97, uveřejněný v časopise Právní rozhledy č. 4/1998), kde se podílový spoluvlastník neúplným návrhem stran identifikace nemovitosti domáhá realizace svého předkupního práva (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2004, sp. zn. 22 Cdo 240/2004) nebo kde je předmětem řízení nárok na vydání bezdůvodného obohacení v konkrétní věci, přičemž teprve posléze je specifikováno období, za které mělo ke vzniku bezdůvodného obohacení dojít (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. 28 Cdo 1032/2012). O doplnění žaloby však nepůjde v případě, kdy žalobce odvíjí svůj nárok od jiných skutečností, než jaké vylíčil v žalobě, jak je tomu v této věci.

Jestliže odvolací soud posuzoval okamžik stavení běhu promlčecí doby ohledně nároku na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem ministerstva financí ode dne podání žaloby postavené na nároku na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem notáře, je jeho právní posouzení dané otázky nesprávné.

Nově bude na soudu, aby na základě případně doplněných tvrzení a důkazních návrhů ze strany žalobkyně i žalované posoudil, kdy nabyla ve smyslu § 22 odst. 1 věty první zákona č. 58/1969 Sb. žalobkyně vědomost o tom, že jí vznikla škoda ve výši žalované částky z důvodu namítaného nesprávného úředního postupu ministerstva financí, a zda došlo či nedošlo k promlčení jejího nároku na náhradu této škody do doby, než je podáním ze dne 11. 8. 2003 uplatnila u soudu.

Pro úplnost je třeba dodat, že absence formálního rozhodnutí o připuštění změny žaloby podle § 95 o. s. ř. je sice vadou řízení, nemohla však mít za následek nesprávné

rozhodnutí ve věci za situace, kdy soud prvního stupně fakticky změnu žaloby připustil tím, že o změněném nároku jednal.

Již nesprávné právní posouzení otázky promlčení žalovaného nároku by mohlo vést Nejvyšší soud ke zrušení rozsudku odvolacího soudu bez nutnosti vypořádat se s dalšími dovolacími námitkami žalované. Nejvyšší soud si je však vědom toho, že v této věci jde již o jeho třetí kasační rozhodnutí, a proto se, i při vědomí délky sporu a výše požadovaného plnění, vyjádří také k dalším otázkám, podstatným pro posouzení nároku žalobkyně, ohledně kterých bude dovolání shledáno přípustným.

Dovolání žalované je přípustné pro posouzení otázky existence nesprávného úředního postupu na straně ministerstva financí, při které se odvolací soud nepřidržel dostupné judikatury Nejvyššího soudu.

Z ustálené judikatury vyplývá, že odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem je dána pouze tehdy, je-li prokázána existence nesprávného úředního postupu, vznik škody a vztah příčinné souvislosti mezi nimi.

Podle § 1 odst. 5 zákona č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění účinném v době vytýkaného nesprávného úředního postupu, tedy k březnu 1997, tj. před novelou č. 15/1998 Sb., dále jen „zák. č. 61/1996 Sb.“, neobvyklým obchodem je jednání, které svojí povahou, obsahem nebo výjimečností zjevně vybočuje z běžného rozsahu nebo charakteru obchodů určitého druhu nebo určité osoby.

Podle § 6 zák. č. 61/1996 Sb. finanční instituce může splnit příkaz klienta týkající se neobvyklého obchodu nejdříve po uplynutí 24 hodin od přijetí oznámení ministerstvem, pokud hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu (odst. 1). Jestliže si prověření neobvyklého obchodu vyžádá delší dobu, může ministerstvo ve lhůtě uvedené v odstavci 1 uložit finanční instituci, aby splnění příkazu dále odložila nejdéle na dobu 72 hodin od doby, kdy přijalo oznámení. Jestliže ministerstvo v této lhůtě finanční instituci nesdělí, že podalo trestní oznámení, finanční instituce po uplynutí lhůty příkaz provede; v opačném případě vyčká, zda do tří dnů od podání trestního oznámení orgán činný v trestním řízení nerozhodne o předmětu obchodu (odst. 2).

Podle § 10 odst. 2 zák. č. 61/1996 Sb. zjistí-li ministerstvo skutečnosti, které odůvodňují podezření, že byl spáchán trestný čin, učiní oznámení podle trestního řádu a současně orgánu činnému v trestním řízení poskytne všechny údaje a důkazy o nich, které má k dispozici, jestliže s oznámením souvisí.

Podle § 18 zák. č. 58/1969 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou v rámci plnění úkolů státních orgánů a orgánů společenské organizace uvedených v § 1 odst. 1 nesprávným úředním postupem těch, kteří tyto úkoly plní (odst. 1). Odpovědnosti podle odstavce 1 se nelze zprostit (odst. 2).

V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. 25 Cdo 322/2004, založeném na totožném skutkovém základě, uzavřel s odkazem na § 6 odst. 1, 2 a § 10 odst. 2 zákona č. 61/1996 Sb. dovolací soud, že podezřelá transakce (neobvyklý obchod) mohla být postupem ministerstva financí dočasně pozastavena či dokonce zmařena, a to zásahem orgánu činného v trestním řízení, vyvolaného na základě podnětu (trestní oznámení) ministerstva. Je pravdou, že ministerstvo financí není tímto zákonem vybaveno pravomocí zasahovat do bankovních transakcí a že jeho možnosti se omezují pouze na odklad provedení transakce a na podání trestního oznámení. Nicméně v tomto rámci svěřených pravomocí je namístě,

aby ministerstvo svá oprávnění vůči bankovnímu sektoru využívalo a předepsaným způsobem konalo, jsou-li k tomu splněny zákonné předpoklady. Není proto pochyb o tom, že ministerstvo financí, disponovalo-li informacemi svědčícími o tom, že šlo o neobvyklý obchod ve smyslu § 1 odst. 1, 5 zákona č. 61/1996 Sb., případně o jakýkoliv trestný čin (viz § 10 odst. 2 zákona), mělo učinit potřebné kroky, které – byť samy o sobě nebyly způsobitelné provedení transakce zamezit – mohly vést v konečném důsledku k tomu, že by po zásahu orgánů činných v trestním řízení k převodu prostředků nedošlo. Pokud tak ministerstvo v rozporu se zákonem stanovenými požadavky na jeho činnost neučinilo, šlo o nesprávný úřední postup, jehož existence je vedle vzniku škody a vztahu příčinné souvislosti mezi nesprávným úředním postupem a vznikem škody jednou z podmínek odpovědnosti státu za škodu podle ustanovení § 18 zákona č. 58/1969 Sb. Z tohoto pohledu není rozhodující, která složka ministerstva měla potřebné informace k dispozici a zda spolu zainteresované složky komunikovaly, neboť odpovědnost podle uvedeného ustanovení je objektivní odpovědností státu jako celku, spojenou s výsledkem jednání.

Uvedený závěr byl zopakován Nejvyšším soudem v rozsudku ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 349/2010, ve kterém Nejvyšší soud zároveň s odkazem na zrušovaný rozsudek odvolacího soudu zdůraznil, že se odvolací soud jednáním ministerstva financí z výše uvedených hledisek nezabýval, jak sám ve zrušovaném rozsudku uvedl, neboť dospěl k závěru, že nedošlo ke vzniku škody. Nejvyšší soud zároveň odvolacímu soudu uložil zabývat se splněním zákonných předpokladů odpovědnosti státu za tvrzenou škodu, a to vznikem škody, nesprávným úředním postupem a příčinnou souvislostí mezi nimi.

Nejvyšší soud se tedy dosud nezabýval otázkou, zda v této věci k nesprávnému úřednímu postupu ze strany ministerstva financí došlo, pouze stanovil obecná kritéria, podle kterých lze na danou otázku při konkrétních skutkových zjištěních odpovědět. Pokud si odvolací soud vyložil daný závěr a pokyn Nejvyššího soudu tak, že jím byla otázka existence nesprávného úředního postupu v dané věci vyřešena a jako odmítnutí odvolacím soudem dříve prezentovaného názoru o potřebě dokazování konkrétních skutečností, které měly vést ministerstvo financí k podání trestního oznámení, jde ze strany odvolacího soudu o nepochopení, popř. dezinterpretaci závěrů předchozích kasačních rozhodnutí Nejvyššího soudu v této věci.

K tomu je třeba dodat, že otázka existence nesprávného úředního postupu na straně ministerstva financí nebyla ze strany Nejvyššího soudu postavena najisto ani jeho rozsudkem ze dne 1. 8. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3600/2011, kde ohledně ní bylo dovolání odmítnuto pro nepřipustnost z důvodů absence právních námitek, když v tam podaném dovolání byly uplatněny ohledně této otázky jen námitky skutkové, přípustnost dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) a § 237 odst. 3 o. s. ř. nezakládající. Dovolací soud se proto jejím věcným přezkumem nezabýval, což nelze nikdy vykládat jako potvrzení věcné správnosti jejího řešení.

Protože odvolací soud dosud nepromítl závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. 25 Cdo 322/2004, a potvrzené rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 349/2010, od nichž nemá Nejvyšší soud důvod se odchýlit ani v této věci, do učiněných skutkových zjištění, je třeba jeho právní posouzení otázky existence nesprávného úředního postupu na straně ministerstva financí považovat za neúplné a tudíž nesprávné.

K přijetí závěru o existenci nesprávného úředního postupu ministerstva financí, jak byl podmíněně (bez vztahu ke konkrétním skutkovým zjištěním) popsán v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. 25 Cdo 322/2004, musí žalobkyně tvrdit a prokázat, že ministerstvo financí mělo, popř. mohlo mít v rozhodné době 72 hodin od přijetí oznámení

o neobvyklém obchodu k dispozici konkrétní informace vzbuzující podezření, že byl spáchán trestný čin, a že mu proto vznikla povinnost podat trestní oznámení podle § 10 odst. 2 zákona č. 61/1996 Sb., neboť právě nepodání tohoto trestního oznámení je jako nesprávný úřední postup ministerstva financí žalobkyní tvrzeno.

Pokud by soud shledal stávající tvrzení žalobkyně či jim odpovídající důkazní návrhy za nedostatečné, vyzve žalobkyni k doplnění skutkových tvrzení či důkazních návrhů postupem podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. Soud zároveň posoudí použitelnost důkazů získaných v trestním řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3T 2/2008, kterými míní žalovaná vyvrátit tvrzení žalobkyně, a případně je rovněž k důkazu provede.

Dovolání je dále přípustné pro posouzení otázky příčinné souvislosti mezi tvrzeným nesprávným úředním postupem a vzniklou škodou, neboť i ohledně ní se odvolací soud odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího soudu.

Obecně platí, že otázka příčinné souvislosti – vztahu mezi škodnou událostí a vznikem škody – je otázkou skutkovou, nikoli otázkou právní (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2002, sp. zn. 21 Cdo 300/2001, publikovaný v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu pod C 1025). Právní posouzení příčinné souvislosti může spočívat toliko ve stanovení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována, případně zda a jaké okolnosti jsou či naopak nejsou způsobitelné tento vztah vyloučit (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2011, sp. zn. 28 Cdo 3471/2009).

Je-li tedy příčinná souvislost otázkou skutkovou, musí její řešení spočívat na odpovídajících skutkových zjištěních, a nemůže vyplývat, bez ohledu na skutková zjištění, z právní úpravy. Touto úvahou se odvolací soud neřídil, když dospěl s přihlédnutím k § 79a odst. 1, 2 tr. řádu a § 6 odst. 2 zák. č. 61/1996 Sb. k závěru, že v případě podání trestního oznámení žalovanou bylo možné v rámci trestního řízení vyvedení finančních prostředků zabránit, neboť banka by nesměla tři dny od podání trestního oznámení příkaz k převodu provést a pro orgány činné v trestním řízení je to dostatečně dlouhá doba, aby posoudily, zda jde o trestnou činnost.

Podle § 79a odst. 1 tr. řádu, ve znění účinném do 30. 9. 1997 (dále jen tr. řád“), nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu, nebo k jeho spáchání byly užity, nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, vyšetřovatel nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu. Vyšetřovatel a policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebují předchozí souhlas státního zástupce.

Má-li být shledána příčinná souvislost mezi tvrzeným nesprávným úředním postupem ministerstva financí spočívajícím v nepodání trestního oznámení ve lhůtě podle § 6 odst. 2 zák. č. 61/1996 Sb. a škodou vzniklou právní předchůdkyni žalobkyně a spočívající ve vyvedení jejího majetku mimo území České republiky, musí být postaveno najisto, že by po podání trestního oznámení ministerstvem financí policejní orgán skutečně možnosti dané mu § 79a odst. 1 tr. řádu využil a peněžní prostředky na účtu GiroCredit-Sparkassen Banka Praha, a.s., pokud tam v rozhodné době byly, zajistil.

Ustálená judikatura Nejvyššího soudu přitom stojí na závěru, že i existenci příčinné souvislosti musí poškozený prokázat a nelze vyjít jen z nepodloženého předpokladu, že je příčinná souvislost dána, jak to učinil odvolací soud.

Uvedené v zásadě neznamená nic jiného, než že žalobkyně musí tvrdit a prokázat existenci takových skutečností, na základě kterých by policejní orgán nemohl postupovat jinak

než podle § 79a odst. 1 tr. řádu k zajištění peněžních prostředků přistoupit, přičemž by muselo jít o skutečnosti nejen existující, ale policejnímu orgánu také dostupné.

Nižší úroveň jistoty v tom směru, že by na základě prokázaných skutečností, policejnímu orgánu známých, mohlo, ale také nemuselo dojít k přijetí opatření podle § 79a odst. 1 tr. řádu, k prokázání existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným nesprávným úředním postupem a vzniklou škodou vést nemůže.

K případnému hodnocení skutkových zjištění ohledně postupu ministerstva financí a příčinné souvislosti mezi ním a žalobkyní tvrzenou škodou považuje Nejvyšší soud za nezbytné zdůraznit, že je nelze hodnotit retrospektivně, tj. z pohledu dnes dostupných informací, ale perspektivně, tj. z pohledu, jaké informace měly k dispozici nebo mohly za použití tehdy dostupných prostředků získat v rozhodné době ministerstvo financí, popř. policejní orgán.

Dovolání je dále přípustné v otázce možné aplikace dělené odpovědnosti podle § 438 odst. 2 obč. zák. v situaci, kdy již někteří ze škůdců byli odsouzeni k solidárnímu plnění, neboť tato otázka dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího soudu vyřešena.

Podle odvolacího soudu za situace, kdy bylo pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 3. 2003, sp. zn. 39 Cm 221/97, rozhodnuto, že společnost UMANA, s.r.o., a Plzeňská banka a.s. mají nahradit žalobkyni škodu společně a nerozdílně, nelze dalšímu škůdci stanovit dělenou odpovědnost, jestliže všichni škůdci odpovídají za jednu a tutéž škodu.

Podle § 159a odst. 1 o. s. ř. nestanoví-li zákon jinak, je výrok pravomocného rozsudku závazný jen pro účastníky řízení.

Podle § 438 obč. zák. způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně (odst. 1). V odůvodněných případech může soud rozhodnout, že ti, kteří škodu způsobili, odpovídají za ni podle své účasti na způsobení škody (odst. 2).

Úvaha odvolacího soudu o tom, že by pravomocný rozsudek zavazující některé ze škůdců k solidárnímu plnění byl závazný z hlediska povinnosti plnit společně a nerozdílně i vůči dalším škůdcům, kteří nebyli účastníky řízení zakončeného daným rozsudkem, není správná, když pomíjí zásadu vyjádřenou v § 159a odst. 1 o. s. ř., podle které je výrok pravomocného rozsudku závazný jen pro účastníky řízení.

Z ní vyplývá, že dřívější pravomocný rozsudek zavazující k solidárnímu plnění některé ze škůdců nebrání tomu, aby soud v jiném řízení o náhradu škody mezi stejným poškozeným a dalším škůdcem nebo škůdci rozhodl o povinnosti tohoto škůdce nebo škůdců k náhradě škody jen podle podílu jeho či jejich účasti na škodě. Z uvedeného je zřejmé, že i v dané otázce je právní posouzení žalovaného nároku odvolacím soudem nesprávné.

Pro úplnost Nejvyšší soud dodává, že shledá-li odvolací soud odpovědnost za tvrzenou škodu na straně žalované a následně i důvody pro aplikaci § 438 odst. 2 obč. zák. ve vztahu k její odpovědnosti za tuto škodu, a to s ohledem na její podíl na vzniku škodu v porovnání s podílem ostatních škůdců, může nalézt inspiraci pro stanovení výše podílů v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 1. 8. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3600/2011.

Dovolání je dále přípustné v otázce, na jakou pohledávku, popř. její příslušenství, má být věřitelem započteno plnění poskytnuté mu v rámci rozvrhu po skončení konkurzu, neboť tato otázka dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího soudu vyřešena.

Odvolací soud aproboval postup žalobkyně, která si podle § 330 obch. zák. část náhrady škody, vyplacenou jí v rámci konkurzního řízení na majetek Plzeňské banky a.s. v celkové výši 1.134.306.722,- Kč započítala na úrok z prodlení v rozsahu částky 1.043.905.167,- Kč, kapitalizovaný ke dni prohlášení konkurzu na majetek Plzeňské banky a.s. dne 4. 4. 2003, a na jistinu náhrady škody ve výši 90.411.555,- Kč.

Podle § 330 odst. 2 obch. zák. při plnění peněžitého závazku se započte placení nejprve na úroky a potom na jistinu, neurčí-li dlužník jinak.

Podle § 32 zák. č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání (dále jen „zák. č. 328/1991 Sb.“), v rozvrhu se uspokojí nejdříve dosud nezaplacené pohledávky za podstatou (§ 31 odst. 2) a pracovní nároky (§ 31 odst. 3). Nepostačuje-li výtěžek zpeněžení podstaty na úhradu všech těchto pohledávek, uspokojí se nejdříve hotové výdaje a odměna správce, potom náklady spojené s udržováním a správou podstaty, poté soudní poplatek za konkurs, poté pohledávky výživného ze zákona; ostatní pohledávky se uspokojí poměrně (odst. 1). Po úplném uspokojení pohledávek podle odstavce 1 se pohledávky uspokojí podle svého zařazení do tříd. Ze zbývajících výtěžku ze zpeněžení konkursní podstaty připadá 30 % na první třídu a 70 % na druhou třídu. Nebudou-li v některé třídě vyčerpány všechny prostředky připadající na uspokojení do ní patřících pohledávek, přesunou se tyto prostředky do bezprostředně následující třídy (odst. 2). Nelze-li plně uspokojit všechny pohledávky patřící do téže třídy, uspokojí se tyto pohledávky poměrně. Neuspokojené pohledávky či jejich části z první třídy se uspokojují ve třídě druhé (odst. 3).

Z § 32 zák. č. 328/1991 Sb. je zřejmé, že správce konkursní podstaty při rozvrhu nemůže určit, na kterou pohledávku konkurzního věřitele plní, či zda plní na její jistinu nebo příslušenství. Na rozdíl od vyrovnání, které bylo předmětem závěrů učiněných Nejvyšším soudem v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 8. 6. 2011, sp. zn. 29 Cdo 601/2008, uveřejněného pod číslem 148/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, a jehož podstatou je (byla) určitá nabídka dlužníka věřitelům v tom směru, jaké plnění, v jakém rozsahu a jakým způsobem dostanou na uspokojení svých pohledávek, podléhajících vyrovnání, která musí být věřiteli přijata (jinak vyrovnání neproběhne), je rozvrh zákonem přesně upravený způsob v zásadě poměrného uspokojení konkursních věřitelů z výtěžku zpeněžení konkursní podstaty.

Z uvedeného je zřejmé, že se v případě plnění na základě rozvrhu v konkurzním řízení bez dalšího uplatní úprava § 330 odst. 2 obch. zák. a poskytnuté plnění se započte nejprve na úroky a teprve poté na jistinu, jak správně dovodil odvolací soud.

Nesprávná je však úvaha odvolacího soudu o tom, kdy nastalo případné prodlení žalované s náhradou škody, když ohledně řešení této otázky se odvolací soud rovněž odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího soudu, což činí dovolání i v této otázce přípustným.

Jak již bylo shora vysvětleno, uplatnila žalobkyně nárok na náhradu škody z titulu nesprávného úředního postupu ministerstva financí až podáním ze dne 11. 8. 2003. Odvolací soud správně uvedl, že v případě náhrady škody nebývá typicky doba splnění dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí, a proto nastává její splatnost podle § 563 obč. zák. prvního dne poté, kdy byl dlužník o plnění věřitelem požádán. Odvolací soud však pochybil, pokud považoval za výzvu k plnění původní žalobu, jestliže se tato vztahovala k jinému skutku, než od jakého nakonec odvolací soud povinnost žalované k náhradě škody odvodil, a nikoli podání žalobkyně ze dne 11. 8. 2003. I v této otázce je proto právní posouzení žalovaného nároku odvolacím soudem nesprávné.

Pro úplnost Nejvyšší soud dodává, že není rozhodné, které organizační složce byla daná výzva k plnění adresována, když ohledně škody způsobené nesprávným úředním postupem § 9 odst. 1 zák. č. 58/1969 Sb. předběžné projednání nepožadoval (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 12. 1976, sp. zn. 2 Cz 38/76, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 28, ročník 1978).

Z uvedeného je zřejmé, že právní posouzení nároku žalobkyně odvolacím soudem je v rozsahu napadeném dovoláním žalované nesprávné. Nejvyšší soud proto podle § 243b odst. 2 části věty za středníkem o. s. ř. napadený rozsudek odvolacího soudu v daném rozsahu zrušil. Podle § 243b odst. 3 věta druhá o. s. ř. vrátil Nejvyšší soud odvolacímu soudu věc k dalšímu řízení.

Dovolání žalobkyně je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť rozsudkem odvolacího soudu došlo v dovoláním napadeném rozsahu ke změně rozsudku soudu prvního stupně tak, že byla žaloba zamítnuta ohledně povinnosti žalované zaplatit žalobkyni 18% úrok z prodlení z částky 1.236.284.000,- Kč od 6. 3. 1997 do 11. 9. 1998 a z částky 1.114.275.017,- Kč od 12. 9. 1998 do 4. 4. 2003, 8% úrok z prodlení z částky 1.114.275.017,- Kč od 5. 4. 2003 do 6. 10. 2006 a z částky 1.043.891.167,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení a 18% úrok z částky 90.411.555,- Kč od 7. 10. 2006 do zaplacení.

Dovolání žalobkyně je důvodné, avšak z jiného důvodu, než se žalobkyně domnívá.

Podle § 438 obč. zák. způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně (odst. 1). V odůvodněných případech může soud rozhodnout, že ti, kteří škodu způsobili, odpovídají za ni podle své účasti na způsobení škody (odst. 2).

S ohledem na shora dovozenou nesprávnost právního posouzení charakteru odpovědnosti žalované odvolacím soudem v tom směru, zda jde o odpovědnost dělenou ve smyslu § 438 odst. 2 obč. zák. nebo solidární ve smyslu § 438 odst. 1 obč. zák., je nutně nesprávným i právní posouzení toho, v jakém rozsahu mohlo dojít částečným plněním ze strany Plzeňské banky a.s. k zániku povinnosti žalované nahradit předmětnou škodu.

Pokud by totiž odvolací soud dovodil splnění podmínek dělené odpovědnosti na straně žalované, odpovídala by žalovaná samostatně, a to jen za část škody a jí odpovídající příslušenství, včetně úroku z prodlení. V takovém případě by částečná úhrada ze strany jiného spoludlužníka neměla na povinnost žalované škodu, včetně jejího příslušenství, nahradit žádný vliv (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3600/2011).

Pokud by odvolací soud dovodil solidární odpovědnost žalované společně s dalšími škůdci, bylo by nutno posoudit, v jakém rozsahu zanikla plněním Plzeňské banky a.s. povinnost k úhradě úroku z prodlení žalované.

V otázce, kdy nastává prodlení solidárních dlužníků, vychází právní dogmatika i judikatura z tzv. teorie plurality. Podle ní má věřitel vůči každému ze solidárně odpovědných dlužníků samostatnou pohledávku a může vymáhat splnění dluhu v celém rozsahu nebo jeho část vůči jednomu nebo několika nebo všem spoludlužníkům, a to současně nebo postupně. Splněním dluhu jedním ze spoludlužníků způsobuje vůči věřiteli zánik dluhu ostatních spoludlužníků. Každý ze spoludlužníků je povinen plnit dluh v celém rozsahu, ale věřiteli má být dluh plněn jen jednou. Věřitel však nemá právo určit, který spoludlužník má dluh plnit. Jediným, co dluhy jednotlivých solidárně zavázaných dlužníků spojuje, je identita plnění, resp. předmětu plnění. V případě pasivní solidarity proto existuje tolik právních vztahů, kolik je dlužníků (srov. např. Rouček, F., Sedláček, J.: Komentář k Československému obecnému zákoníku občanskému. Díl čtvrtý. Praha 1936, s. 221-222; Češka, Z., Kabát, J., Ondřej, J., Švestka, J.: Občanský zákoník, Komentář, Díl I, Praha: Panorama, 1987, s. 256-259; Jehlička,

O., Švestka, J., Škárová, M. a kol.: Občanský zákoník, Komentář, 9. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, s. 741; Lavický, P.: Solidární závazky. 1. vydání. Praha, C. H. Beck, 2004, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 1162/2006, uveřejněný pod číslem 21/2009 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

Přirozeným důsledkem teorie plurality je, že u solidárních dlužníků nastává splatnost dluhu, a tím i prodlení s jeho splněním u každého dlužníka samostatně (srov. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník II. § 460 až 880. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1535 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3600/2011).

Protože je však úrok z prodlení příslušenstvím jediné pohledávky ve smyslu § 121 odst. 3 obč. zák., nevzniká každému ze solidárních dlužníků samostatná povinnost hradit úrok z prodlení, ale vzniká jim povinnost hradit rovněž úrok z prodlení společně a nerozdílně, ovšem pouze v rozsahu, v jakém jsou dotčení dlužníci současně v prodlení. Pokud by některý ze solidárně odpovědných dlužníků byl v prodlení a zbylí dlužníci v prodlení nebyli, stíhá za dobu, po kterou je první z dlužníků sám v prodlení, povinnost hradit úrok z prodlení výlučně tohoto dlužníka. Nelze tedy bez dalšího uzavřít, jak uvádí žalobkyně, že by v okamžiku prodlení prvního ze solidárních dlužníků nastávalo bez dalšího prodlení zbylých spoludlužníků.

V posuzované věci dospěl odvolací soud k závěru, že úrok z prodlení z žalované jistiny zanikl za dobu do 4. 4. 2003 v důsledku částečného plnění Plzeňské banky a.s. Tento jeho závěr není správný, neboť byla-li žalovaná vyzvána ke splnění svého dluhu ve smyslu § 563 obč. zák. až podáním žalobkyně ze dne 11. 8. 2003, nemohla být v době tomuto datu předcházejícímu v prodlení, neměla proto povinnost hradit úrok z prodlení ve smyslu § 517 odst. 2 obč. zák. Na daném závěru přitom nic nemění to, zda šlo u žalované o odpovědnost dělenou nebo solidární, jak bylo výše vysvětleno.

Protože ze skutkových závěrů odvolacího soudu není zatím zřejmé, kdy měla být změna žaloby podáním žalobkyně ze dne 11. 8. 2003 žalované doručena, a proto není ani zřejmé, kdy mohlo případné prodlení na straně žalované nastat, nezbylo Nejvyššímu soudu než přistoupit ke zrušení výroku II rozsudku odvolacího soudu v plném rozsahu, jakož i navazujících výroků nákladových, podle § 243b odst. 2 části věty za středníkem o. s. ř. a podle § 243b odst. 3 věta druhá o. s. ř. mu vrátit věc k dalšímu řízení.

Soudy jsou pak ve smyslu § 243d odst. 1, části první věty za středníkem, o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř. vázány právními názory dovolacího soudu v tomto rozhodnutí vyslovenými.

O náhradě nákladů řízení včetně nákladů řízení dovolacího rozhodne soud v rámci nového rozhodnutí o věci (§ 243d odst. 1 o. s. ř.).

Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2014

JUDr. František I š t v á n e k, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Bc. Ivana Čechovská